

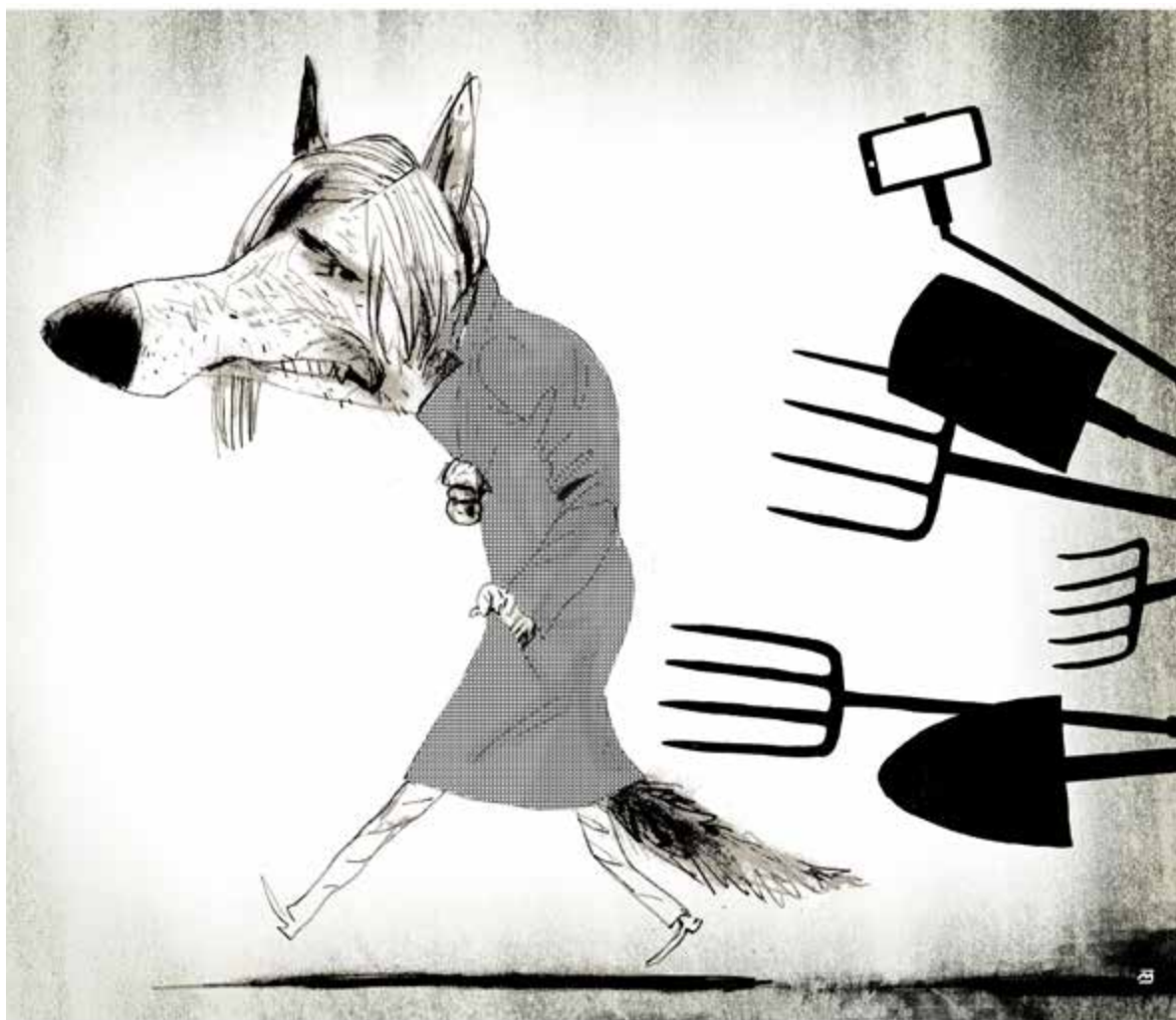
Rovvilt- politikken fungerer ikke på mennesker

Kommentar
Andreas Slettholm

Oslo-kommentator

Både ulven og lammet har det bra. Ulvespørsmålet er først og fremst krise for politikerne.

ILLUSTRASJON: MARVIN HALLERAKER

Tirsdagens ulvedemonstrasjon var en real bygdepolitisk *happening*. Fyrt opp på kaffe og wienerbrød satte de seg på busser fra store deler av Utkant-Norge for å vise makten fingeren.

«Nok er nok», sto det på bannerne. «Vi e førrbainna», het det fra den nordnorske delegasjonen. Åpenbart riktig. Men det gikk an å øyne en viss glede med vreden også. For det er jo gøy å mobilisere likesinnede til protest mot øvrigheten. Blitzere og franskmenn kan fortelle mer om dette.

Foran Stortinget utartet det til ren humor. Ola Elvestuens påståtte redsel for å møte ulvedemonstrantene ble møtt med at «vi har jo ikke har drept en eneste miljøvernminister på hundre år».

For dem som må få vitsen forklart: Dette spiller altså på det mye brukte argumentet om at ulven ikke har angrepet mennesker på (to) hundre år.

Fungerer for dyrene

Skal man dermed ikke ta de rundt ti tusen sinte demonstrantene alvorlig? Jo da. Men gatens parlament er ikke akkurat representativt. I morgen er det ulvevennes tur. Mobiliseringene må tas som et tegn på at ulvepolitikken provoserer - og langt på vei ikke fungerer.

Det vil si, for dyrene fungerer den ganske fint. Å prioritere ulv innenfor ulvesonen og beitedyr utenfor har gitt ønsket effekt: Det er rekordmange ulv i Norge, samtidig som tapstallene for sau har gått ned. Jakthund som tas av ulv er fortsatt et lite utbredt fenomen i Norge.

Problemet er menneskene. Et hovedmål med rovdyrpolitikken, inkludert ulveforliket fra 2016, er nemlig at den skal være konfliktdepende.

En årlig øvelse

I stedet har vi fått en årlig øvelse der Klima- og miljødepartementet før jul skyter ned vedtakene rovviltnemndene har fattet. Det er dette som utløser både demon-

strasjoner og søksmål på nyåret. Fra ulvens venner så vel som fiender.

Både Erna Solberg (H) og Atle Hamar (V), statssekretæren med det uvennlige oppdraget å være ansikt utad i saken, har vist til at regjeringen får «kritikk fra begge sider» i saken.

Dette som tegn på at de har lagt seg på riktig linje. Det er sannelig en behagelig tolkning for regjeringen, med dem selv som en fornuftens skute på opprørt hav.

Faktisk på feil spor

En minst like åpenbar tolkning er at ulveforvaltningen er på feil spor. At protestene blir større og skyttergravene dypere, er en indikasjon.

Tirsdagens demonstrasjon mobiliserte langt bredere enn i 2017, da distriktsopprøret for alvor ble satt på kartet. Årets vedtak fra rovviltnemndene ble påklaget av ikke mindre enn 26 instanser, mot 15 i fjor.

Det er heller ingen utsikter til at fremtidige avgjørelser vil bli mindre omstridte. Muligens har vi en politikk for en bærekraftig ulvestamme her til lands, men neppe for en bærekraftig ulvedebatt.

Vil aldri bli fornøyd

Det er sterke sosiologiske forklaringer på at ulvedebatten er blitt så betent. Det handler om hvem som skal bestemme over utmarken i Bygde-Norge, om skepsis til forvaltning, forskning og organisasjoner. Ulvens inntog oppfattes som en urban overkjøring av tradisjonell bygdekultur og levemåte, ikke minst når det gjelder jakt. Det er også sterke økonomiske interesser i spill.

De hardeste ulvemotstanderne vil aldri bli fornøyd, muligens bortsett fra om Senterpartiet kommer i regjering. Partiet oppfattes som en slags garantist for så ulvefiendtlig politikk som mulig.

Men slike erkjennelser er intet argument mot å prøve å gjøre ulveforvaltningen mindre konfliktfylt.

Muligens har vi en politikk for en bærekraftig ulvestamme her til lands, men neppe for en bærekraftig ulvedebatt

”

Underlige nemnder

Særlig to forhold er problematiske i dag. For det første: Det såkalte bestandsmålet, på fire til seks ynglinger pr. år, er i konflikt med andre lover Stortinget har vedtatt. Dette målet for hvor mange ulv som kan fødes er trolig helt i nedre grense, og kanskje under, det som kan forsvares ut fra internasjonale forpliktelser gjennom den såkalte Bernkonvensjonen.

For det andre må man spørre om rovviltnemndene fungerer særlig bra. Disse skal gi lokal legitimitet til rovdyrpolitikken. Men når resultatet blir at de uansett overkjøres av departementet, er man jo omtrent like langt.

I det hele tatt er disse nemndene underlige konstruksjoner: Forvaltningsorganer befolket av politikere. Særlig i årets runde har det vært tydelig hvor politiske avgjørelsene er. Ikke én av de ti nemndmedlemmene i ulveområder stemte for den faglige innstillingen fra sekretariatet.

MDG og SVs mindretall ville i stedet droppe all ulvejakt, mens resten - fra Ap, H og Sp - ville skyte store mengder ulv også innenfor ulvesonen. Resultatet ble som kjent at det for første gang åpnes for å ta ut litt ulv innenfor ulvesonen, hvilket er å bryte en ganske stor barriere.

Vepsebolet rundt ulven

Det er forståelig at den politiske viljen til å røre i vepsebolet rundt ulven er begrenset. Ulvevenner frykter mer felling, ulvemotstandere mindre, og oddsen for at egne velgergrupper blir mer tilfredse, er liten. Dessuten er det sterke interne spenninger, spesielt i Høyre og Arbeiderpartiet.

Men når alternativet er protester fra alle hold, økende misnøye, dypere skyttergraver og politikerforakt, bør ansvarlige partier i det minste forsøke.